

Posouzení diplomové práce Evy Hoferkové „Sebepojetí v adolescenci“

Posudek oponenta

Cíle předložené diplomové práce jsou bezesporu zajímavé a stále aktuální. Autorka sleduje to, jakým způsobem adolescenti prožívají a hodnotí vlastní školní úspěšnost, a zda její parametry mohou mít vliv na proces volby povolání. Zaměření práce se mi líbí.

Koncept tématu se zřejmě rodil postupně, což vytváří určitou nejasnost v obsahu teoretické části práce. Také mám malé výhrady k tomu, že práce dostatečně nezohlednila u tématu školní úspěšnosti (a nakonec i volby povolání) celou jednu zásadní oblast, kterou je socioekonomické prostředí dítěte a jeho rodiny, které je z hlediska školní úspěšnosti považováno za zásadní jak z hlediska objektivních parametrů, tak těch subjektivních. Jinak je ovšem teoretická část zpracovaná velmi pečlivě a zodpovědně, na základě rozsáhlé, domácí i cizojazyčné odborné literatury.

Výzkum byl kvantitativní. Hlavní metodou sběru dat byly dva dotazníky – jako první standardizovaný dotazník SPAS zkoumající sebepojetí školní úspěšnosti. Druhý dotazník byl vytvořený autorkou práce, tedy byl nestandardizovaný a týkal se zejména dalšího profesního směřování adolescentů.

Počet respondentů byl odpovídající zadání práce, jednalo se o 111 adolescentů na konci školní docházky. Vzorek je pečlivě popsán, sledovány jsou počty dívek a chlapců, jejich věk, vzdělání obou rodičů a zprostředkovaně i školní vysvědčení.

Data byla zpracována statisticky odpovídajícími nástroji, které dovolují data vyhodnotit a zodpovědět výzkumné otázky.

Výsledky jsou popsány pečlivě, postupně a jsou prezentovány v přehledných tabulkách s komentářem.

Předpoklad, že sebepojetí školní úspěšnosti bude korelovat s volbou studijní dráhy byl potvrzen jako silný, i když ne jediný formativní vztah. Byly sledovány ještě některé další faktory (školní prospěch, vzdělání rodičů). Výsledky by si zasloužily ještě dalšího prohloubení, které však zřejmě nebylo možno v rámci diplomové práce realizovat.

Je překvapivé, jak mnozí studenti odpovídali o „nevhodnosti vybrané střední školy“ (nepřináší nic do budoucna, není dostatečná z hlediska profesní přípravy, vybrali by jinak). Jak autorka interpretuje tuto situaci?

Stejně tak bychom se v diskusi u obhajoby mohli věnovat interpretaci vztahu mezi sebepojetím školní úspěšnosti a školním prospěchem a rozdílům v sebepojetí školní úspěšnosti u adolescentů, které byly značné.

V textu práce, v diskusi mohly být také uvedeny další výzkumné výsledky jiných studií, které se zabývají volbou povolání v českém prostředí.

Přes některé výhrady považuji diplomovou práci Evy Hoferkové za zajímavou a velmi pečlivě zpracovanou a doporučuji jí k obhajobě.

Praha 5.9.2019

Ida Viktorová

